

Projektrapport

Nationell strategi för miljöbalktillsyn med fokusområde Energihushållning

2025-02-26

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Under tillsynen av tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter vecka 1–52 2024 ställde vi frågor om verksamheternas energiarbete utifrån Naturvårdsverkets nationella tillsynstrategi 2022–2025. Frågorna vi ställde med respektive svarsalternativ var följande:

1. Har ni utfört någon energikartläggning? (Ja/Nej)
2. Har energikartläggningen reviderats? (Ja/Nej)
3. Har någon energihushållningsplan tagits fram utifrån energikartläggningen? (Ja/Nej)
4. Framgår det i kontrollprogrammet att energihushållningsplanen ska ses över regelbundet? (Ja/Nej)
5. Är energihushållningsplanen antagen inom verksamheten? (Ja/Nej)
6. Följs energihushållningsplanen? (Ja/Nej)
7. Vilka bränsleslag används i verksamheten (för processer och stödprocesser till exempel ventilation, belysning, lokalvärme, lokalkyla, tryckluft, pumpning, transporter inom området etc)? (el/fossilolja/bioolja/pellets/fjärrvärme/berg-luftvärme/diesel/bensin/gasol/biogas/)
8. Har konverteringar från fossil till icke fossil energi genomförts eller planeras att genomföras? (Ja/Nej/Ej aktuellt).

Fråga 8 följdes av ett fritextfält för eventuella kommentarer.

Syfte

Syftet med frågorna var att sammanställa och kartlägga hur verksamheterna arbetat med energikartläggning och framtagandet av en energihushållningsplan samt hur de arbetat vidare med detta. Kartläggningen gav en bild av hur kraven i miljöbalkens hänsynsregler om energihushållning och användning av förnybara bränslen uppfylls samt hur de följde miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll gällande energihushållning och användning av förnybara bränslen.

Mål

Målen med kartläggningen var bland annat att kunna:

- identifiera och prioritera tillsynsobjekt med stor energihushållningspotential och/eller bristande egenkontroll.
- förelägga om kartläggning av energianvändningen och en energihushållningsplan/åtgärdsplan, när det bedöms skäligt.
- förelägga om utredning eller åtgärder när det bedöms skäligt.

Resultat

Samtliga 42 anläggningar vi valde ut inför projektet besvarade ovanstående frågor och resultatet är följande:

1. 23 st. (55 %) har utfört energikartläggning i verksamheten.
2. 21 st. (50 %) har reviderat sin energikartläggning.
3. 11 st. (26 %) har tagit fram en energihushållningsplan utifrån energikartläggningen.
4. 10 st. (24 %) anger i sitt kontrollprogram att energikartläggningen ska ses över regelbundet.
5. 11 st. (26 %) anger att energihushållningsplanen är antagen inom verksamheten.
6. 12 st. (29 %) anger att energihushållningsplanen följs.
8. 27 st. (64 %) har arbetat med och/eller arbetar med att konvertera till fossilfri energi.

Vad gäller fråga 7 om vilka bränsleslag som förekommer inom verksamheterna så är de vanligaste el, diesel och fjärrvärme. Beroende på hur frågan ställts så framgår det inte alltid om det är fossilfri el som valts eller om dieseln är av en mer miljövänlig typ så som HVO eller hur stor andel HVO som ingår i dieseln.

Vår uppföljning efter projektet

Uppföljningen sker i Naturvårdsverkets årliga tillsynsenkät. Vi har i detta projekt genomfört en kartläggning. Ett nästa steg skulle kunna vara att använda detta som ett underlag för att kunna ställa vidare krav på verksamheter utifrån 2 kap 5 § miljöbalken om resurshushållning där behov finns.

Vad blev nyttan med projektet?

Klimatfrågan är den största utmaningen vi står inför och hela samhället måste ställa om. Samtliga miljöfarliga verksamheter använder energi och alla måste bidra till en omfattande omställning av samhället. Energiproduktionen påverkar flera miljömål på olika sätt vilket gör att effektiv energianvändning, med minskad energiproduktion som följd, bidrar positivt till många miljömål, exempelvis Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft och God bebyggd miljö. Generellt behöver lägstanivån för egenkontroll av energihushållning höjas.

Genom bred samverkan och metodutveckling ökar tillsynsmyndigheternas kompetens och kapacitet att använda tillsynen som verktyg för att stärka tillämpningen av 2 kap. 5 § miljöbalken.

Fakta om projektet

Namn:	Miljöskydd AB 2024 Sprint 2 Tillsynsinsats 2. Nationell strategi för miljöbalktillsyn med fokusområde Energihushållning
Projektet pågick:	1 januari till 31 december 2024
Detta kartlade vi:	Tillståndspliktiga verksameters arbete med energikartläggning och framtagande av energihushållningsplan.
Antal anläggningar:	42
Antal anläggningar utan avvikelser:	42

Bilaga. Anläggningar som ingick i projektet

Falköping

Falevi avfallsanläggning och återvinningscentral
Falköpings avloppsreningsverk
Falköpings mejeri
Floby avloppsreningsverk
Kinnarps Kontorsmöbler
PR slamsugning AB Kompostanläggning
PR slamsugning AB Gipsåtervinning
Leax Skaraborg AB
Panncentral Dotorp
Panncentral Marjarp
Remondis i Falköping
Stenstorps avloppsreningsverk
Täkt Berga 1:11
Täkt Gökhem 1:9
Täkt Karleby 9:13

XR Miljöhantering Miljöstationen
Återvinningsverksamhet och täkt
Övertorp 1:4

Tibro

Hästekulla grustäkt
Scandinavian cellulose production
Tibro avloppsreningsverk
Täkt Karlshaga 2:13

Hjo

Hjo avloppsreningsverk
Hjo Energi AB
Hjo återvinningscentral
Emballator Tectubes AB
Svebråta täkt
Täkt Svekhult 1:3

Karlsborg

Karlsborgs återvinningscentral
Karlsborgs avloppsreningsverk
Täkt Forsvik 5:224
Vanäsverken

Skövde

Avfalls sorteringsanläggningen Timboholm
BEWI insulation AB
Cejn
Panncentral Lövängsverket
PLS produkter AB
Risängens avfallsanläggning och återvinningscentral
Skövde slakteri
Stadskvarn avloppsreningsverk
Stena Recycling Skövde
Täkt Skövde 4:16
Täkt Varola 1:6
Värmekällan Block 3
Värmekällan Block 4
Värmecentral Penta VC3